

Άλγεβρα I(M)

Λύσεις Ασκήσεων-Φυλλαδίο 9

Τσάνγκο Ιωσήφ

24 Απριλίου 2017

1. Έχω ότι R δακτύλιος, S υποδακτύλιος και I ιδεώδες του R .

(Σχόλιο: Το πλήθος των απαντήσεων μου είναι ίδιο με αυτό των ερωτήσεων, εξαιτίας όμως της χρήσης του στίγματος, ίσως προκύψει η αντύπωση ότι λείπει κάποια απάντηση.)

(α') Λάθος. Έστω F σώμα και θεωρώ τον δακτύλιο πολυωνύμων $S = F[X_1, X_2, \dots]$, επιπλέον παίρνω το σώμα ηλίγκων του S , έστω $R = F(X_1, X_2, \dots)$. Άρα έχω $S \subseteq R$ και R σώμα άρα PID άρα $Noetherian$, ωστόσο ο δακτύλιος S δεν είναι $Noetherian$ αφού η αλυσίδα ιδεωδών του $S < X_1 > \subsetneq < X_1, X_2, \dots > \subsetneq \dots$ δεν γίνεται ποτέ σταθερή.

(β') Σωστό. Αν θεωρήσω τον κανονικό επιμορφισμό $\phi : R \rightarrow R/I$ έπεται απο θεωρία ότι R/I είναι $Noetherian$

(γ') Λάθος. Αν θεωρήσω $R = \mathbb{Q}$, $S = \mathbb{Z}$ τότε προφανώς έχω ότι $S = \mathbb{Z}$ υποδακτύλιος του $R = \mathbb{Q}$, με \mathbb{Q} $Artinian$ (τετριμμένα) αφού είναι σώμα και ως γνωστό απο θεωρία \mathbb{Z} είναι $Noetherian$ αλλά όχι $Artinian$.

(δ') Σωστό. Αν θεωρήσω ξανά τον κανονικό επιμορφισμό $\phi : R \rightarrow R/I$ για κάθε φθίνουσα αλυσίδα ιδεωδών του R/I προκύπτει απο *correspondence theorem*, μία φθίνουσα αλυσίδα ιδεωδών του R , που από υπόθεση γνωρίζω ότι είναι $Artinian$, άρα τελικά γίνεται σταθερή. Επομένως, αν υποθέσω ότι υπάρχει φθίνουσα αλυσίδα ιδεωδών του R/I που δεν σταθεροποιείται τελικά, θα οδηγηθώ σε άτοπο, άρα R/I είναι $Artinian$.

(ε') Λάθος. Έστω $R = \mathbb{Q}[X]$, $S = \mathbb{Z}[X]$ τότε R είναι Ευκλείδεια περιοχή, άρα $P.I.D$ (αφού \mathbb{Q} σώμα) και S όχι (όπως είδαμε στο μάθημα το ιδεώδες $< 2, X >$ του S δεν είναι κύριο).

(ς') Λάθος. Έστω ότι R/I $P.I.D$. Τότε πρέπει να ισχύει ότι (κάθε ιδεώδες του R είναι κύριο και) R/I είναι ακεραία περιοχή, που απο θεωρία γνωρίζω ότι είναι ισοδύναμο με ότι το I είναι πρώτο ιδεώδες του R , που δεν υπάρχει στην υπόθεση.

(ζ') Λάθος. Έστω $S = \mathbb{Z}[\sqrt{10}]$ και R το σώμα ηλίγκων του S . Προφανώς το R είναι $U.F.D$, αλλά, όπως έχουμε δει στις ασκήσεις, ο δακτύλιος $\mathbb{Z}[\sqrt{10}]$ δεν είναι $U.F.D$ ($6 = 2 \times 3 = (4 - \sqrt{10})(4 + \sqrt{10})$ με $2, 3, 4 \pm \sqrt{10}$ ανάγωγα στοιχεία του $\mathbb{Z}[\sqrt{10}]$).

(η') Λάθος.

Αν είχα ότι R/I είναι $U.F.D$ θα έπρεπε να είναι ακεραία περιοχή, ισοδύναμο το ιδεώδες I του R θα έπρεπε να είναι πρώτο, που δεν υπάρχει στην υπόθεση.

(θ') Λάθος. Ακριβώς παρόμοια με την ε'.

20/20

2. Θα κάνω δύο λύσεις, θα ήθελα να μετρήσει η 2η, απλά έχω απορία αν μπορώ να καταλήξω δίχως σφάλματα σε σωστή λύση με χρήση τρίτου θεωρήματος Ισομορφ.

1η λύση

Είναι πιο εύκολο αν θεωρήσεις την απεικόνιση $f: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}[\sqrt{-n}]/\langle \sqrt{-n} \rangle$ που στέλνει το $\$z\$$ στο $\$z + \langle \sqrt{-n} \rangle\$$. Δες τις λύσεις που μοίρασα.

Θέτω $R = \mathbb{Z}[\sqrt{-n}]/\langle \sqrt{-n} \rangle$.

Έχω ότι $\mathbb{Z}[\sqrt{-n}] \cong \mathbb{Z}[X]/\langle X^2 + n \rangle$:σχέση 1

Απόδειξη σχέσης 1. Έστω η απεικόνιση $\phi_1 : \mathbb{Z}[X] \rightarrow \mathbb{Z}[\sqrt{-n}]$ με $\phi(f(X)) = f(\sqrt{-n})$ με $f(X) \in \mathbb{Z}[X]$. Τετριμμένο είναι ότι η ϕ_1 είναι επιμορφισμός δακτυλίων. Αρκεί να δείξω ότι $\text{Ker}\phi_1 = \langle X^2 + n \rangle$. Έχω ότι $\text{Ker}\phi_1 = \{f(X) \in \mathbb{Z}[X] : \phi_1(f(X)) = 0\} = \{f(X) \in \mathbb{Z}[X] : f(\sqrt{-n}) = 0\} = \{\text{τα πολυώνυμα με συντελεστές ακεραίους και ρίζα το } \sqrt{-n}\} = \langle X^2 + n \rangle$.

Άρα από πρώτο θεώρημα ισομορφισμών δακτυλίων έπεται η σχέση 1.

Αντίστοιχα έχω ότι το ιδεώδες $\langle \sqrt{-n} \rangle$ του $\mathbb{Z}[\sqrt{-n}]$ είναι ισόμορφο με το πηλίκο

$$\langle X^2 + n, X \rangle / \langle X^2 + n \rangle, \text{ αφού } \langle X^2 + n, X \rangle / \langle X^2 + n \rangle \cong \langle (\sqrt{-n})^2 + n, \sqrt{-n} \rangle = \langle \sqrt{-n} \rangle.$$

Επομένως έχω: $\mathbb{Z}[\sqrt{-n}]/\langle \sqrt{-n} \rangle \cong (\mathbb{Z}[X]/\langle X^2 + n \rangle) / (\langle X^2 + n, X \rangle / \langle X^2 + n \rangle)$.

Παρατηρώ ότι ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του τρίτου θεωρήματος ισομορφισμών, άρα το παραπάνω είναι ισόμορφο με $\mathbb{Z}[X]/\langle X^2 + n, X \rangle$. Τώρα θεωρώ το ιδεώδες $\langle X \rangle$ του $\mathbb{Z}[X]$ και του $\langle X^2 + n, X \rangle$ και κάνοντας ξανά χρήση του τρίτου θεωρήματος ισομορφισμών έχω ότι:

$$\mathbb{Z}[X]/\langle X^2 + n, X \rangle \cong (\mathbb{Z}[X]/\langle X \rangle) / (\langle X^2 + n, X \rangle / \langle X \rangle) \cong \mathbb{Z}/\langle n \rangle \cong \mathbb{Z}_n.$$

(Τετριμμένο είναι να δείξω ότι $\langle X^2 + n, X \rangle / \langle X \rangle \cong \langle n \rangle$, για συντομία δεν έδειξα μέσω απεικονίσεων τις σχέσεις ισομορφιών).

2η Λύση

Οι δύο λύσεις που δίνεις είναι ουσιαστικά η ίδια.....

Θεωρώ ξανά $\phi_1 : \mathbb{Z}[X] \rightarrow \mathbb{Z}[\sqrt{-n}]$ τον (όπως απέδειξα πριν) επιμορφισμό ο οποίος 'στέλνει' το $f(X)$ του δακτυλίου $\mathbb{Z}[X]$ στο $f(\sqrt{-n})$ του δακτυλίου $\mathbb{Z}[\sqrt{-n}]$. Έχω επίσης τον πυρήνα του ϕ_1 , $\text{Ker}\phi = \langle X^2 + n \rangle$. Επομένως από *correspondence theorem* έχω τα εξής:

$$\begin{array}{ccc} \phi_1 : \mathbb{Z}[X] & \longrightarrow & \mathbb{Z}[\sqrt{-n}] \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle X^2 + n, X \rangle & \longleftrightarrow & \langle \sqrt{-n} \rangle \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle X^2 + n \rangle & \longleftrightarrow & 0 \end{array}$$

Και, προφανώς, έχω ότι τα ιδεώδη $\langle X^2 + n, X \rangle, \langle X, n \rangle$ είναι ίσα (αρκεί να δείξω ότι $X^2 + n, X \in \langle X, n \rangle$ και ότι $X, n \in \langle X^2 + n, X \rangle$, για το πρώτο έχω ότι $X^2 + n = X \cdot X + n \in \langle X, n \rangle$ και τετριμμένα $X \in \langle X, n \rangle$, για το δεύτερο $n = (X^2 + n) - X \cdot X \in \langle X^2 + n, X \rangle$ και τετριμμένα $X \in \langle X^2 + n, X \rangle$).

Άρα με χρήση του *Correspondence Theorem* έχω καταλήξει στο εξής:

$$\mathbb{Z}[\sqrt{-n}]/\langle \sqrt{-n} \rangle \cong \mathbb{Z}[X]/\langle X, n \rangle$$

10/10

Θεωρώ τώρα την απεικόνιση $\phi_2 : \mathbb{Z}[X] \rightarrow \mathbb{Z}$ που στέλνει το $f(X) \in \mathbb{Z}[X]$ στο $f(0) \in \mathbb{Z}$. Όπως έχουμε δει και στο μάθημα η ϕ_2 είναι επιμορφισμός με πυρήνα $\text{Ker}\phi_2 = \langle X \rangle$, επομένως χρησιμοποιώντας το *Correspondence Theorem* όπως πριν έχω τα εξής:

$$\begin{array}{ccc} \mathbb{Z}[X] & \xrightarrow{\phi_2} & \mathbb{Z} \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle X, n \rangle & \longleftrightarrow & \langle n \rangle \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle X \rangle & \longleftrightarrow & 0 \end{array}$$

Και άρα προκύπτει ότι $\mathbb{Z}[X]/\langle X, n \rangle \cong \mathbb{Z}/\langle n \rangle \cong \mathbb{Z}_n$

3. Έχω ότι $R = \mathbb{Z}[\sqrt{-n}]$, $n \in \mathbb{N}$

(α') Προφανώς $2|n(n+1)$ Έστω ότι το 2 είναι πρώτο στοιχείο του δακτυλίου R . Τότε πρέπει να ισχύει το εξής: $(2|n) \vee (2|(n+1))$. Θα οδηγηθώ σε άτοπο. Αν $2|n$ τότε $2|-(\sqrt{-n})(\sqrt{-n})$ τότε $2|\sqrt{-n}$ επομένως υπάρχει $a + b\sqrt{-n} \in R$ τέτοιο ώστε $\sqrt{-n} = 2(a + b\sqrt{-n}) = 2a + 2b\sqrt{-n}$ άρα πρέπει $b = 1/2$ άτοπο αφού $b \in \mathbb{Z}$. Αν $2|(n+1)$ τότε $2|(1 + \sqrt{-n})(1 - \sqrt{-n})$ και αφού έχω υποθέσει ότι το $2 \in R$ είναι πρώτο, έπεται $[2|(1 + \sqrt{-n})] \vee [2|(1 - \sqrt{-n})]$. Θα δείξω ότι δεν γίνεται $2|(1 + \sqrt{-n})$. Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο καταλήγω σε άτοπο και στην άλλη περίπτωση. Αν $2|(1 + \sqrt{-n})$, τότε υπάρχει $c + d\sqrt{-n} \in R$ τέτοιο ώστε $1 + \sqrt{-n} = 2(c + d\sqrt{-n}) = 2c + 2d\sqrt{-n}$, τότε $c = d = 1/2$, άτοπο αφού $c, d \in \mathbb{Z}$.

(β') Έχω $-n \leq -3$, άρα $n \geq 3$. Έστω ότι το 2 δεν είναι ανάγωγο στο R , τότε υπάρχει στοιχείο του R , έστω $x = a + b\sqrt{-n}$ με $a, b \in \mathbb{Z}$, που δεν είναι μονάδα ούτε συνεταιρικό του 2 (*), που να διαιρεί το 2, δηλαδή έχω $(a + b\sqrt{-n})|2$ άρα $2 = (a + b\sqrt{-n})(c + d\sqrt{-n})$ με $c, d \in \mathbb{Z}$. Παίρνοντας νόρμες στην σχέση έχω το εξής: $4 = (a^2 + nb^2)(c^2 + nd^2)$ άρα $a^2 + nb^2 = 1$ ή 2 ή 4. Αν $(a^2 + nb^2) = 1$ τότε απο γνωστή πρόταση έπεται ότι $a + b\sqrt{-n}$ είναι μονάδα, άρα απορρίπτεται από υπόθεση μου (*). Αν $(a^2 + nb^2) = 4$ τότε $a + b\sqrt{-n}, 2$ συνεταιρικά, απορρίπτεται(*). Άρα έχω ότι $(a^2 + nb^2) = 2$, τότε, αφού $n \geq 3$, αναγκαστικά $b = 0$ άρα $a^2 = 2$ άτοπο, αφού $a \in \mathbb{Z}$.

10/10

Επομένως έχω ως άμεσο συμπέρασμα ότι ο δακτύλιος R δεν είναι *U.F.D* αφού αλλιώς ανάγωγα και πρώτα στοιχεία του R θα ταυτιζόνταν, πράγμα που όπως είδα δεν συμβαίνει, επομένως δεν είναι ούτε *P.I.D*, άρα ούτε ευκλείδεια περιοχή. Είναι όμως *Noetherian* αφού, όπως είδαμε στην παραπάνω απόδειξη(της άσκησης 2), υπάρχει επιμορφισμός (ϕ_1 στην άσκηση 2) από τον $\mathbb{Z}[X]$ στον R και $\mathbb{Z}[X]$ είναι *Noetherian* (είναι γνωστο ότι \mathbb{Z} είναι *Noetherian*, και από θεώρημα βάσης του *Hilbert*, $\mathbb{Z}[X]$ είναι *Noetherian*) άρα απο γνωστή πρόταση έπεται ότι R *Noetherian*.

4. Ξανά, $R = \mathbb{Z}[\sqrt{-n}]$, $n \geq 3$, με n ελεύθερος τετραγώνων.

- Για το $\sqrt{-n} \in R$. Έστω ότι δεν είναι ανάγωγο στο R . Τότε, όπως παραπάνω (για το $2 \in R$) υπάρχει στοιχείο $x = a + b\sqrt{-n} \in R$, $a, b \in \mathbb{Z}$ που δεν είναι ούτε μονάδα, ούτε συνεταιρικό

του $\sqrt{-n}$ τέτοιο ώστε $x|\sqrt{-n}$, άρα έχω $\sqrt{-n} = (a + b\sqrt{-n})(c + d\sqrt{-n})$ με $c, d \in \mathbb{Z}$. Αν πάρω νόρμες στην σχέση έχω το έξης: $n = (a^2 + nb^2)N, N = c^2 + nd^2 > 0$. Άρα έχω ότι $n = a^2N + nb^2N$, αρχικά αν $a \neq 0$, πρέπει $b = 0$, άρα $n = a^2N$ που είναι άτοπο, αφού n είναι ελεύθερο τετραγώνων. Αν έχω $a = 0$ τότε $n = nd^2N$ που είναι προφανώς άτοπο. Άρα σε κάθε περίπτωση καταλήγω σε άτοπο αφού έχω υποθέσει ότι $\sqrt{-n}$ δεν είναι ανάγωγο. Άρα $\sqrt{-n}$ ανάγωγο.

- Για το $1 + \sqrt{-n} \in R$. Έστω ότι δεν είναι ανάγωγο στο R . Τότε, όπως παραπάνω υπάρχει στοιχείο $x = a + b\sqrt{-n} \in R, a, b \in \mathbb{Z}$ που δεν είναι ούτε μονάδα, ούτε συνεταιρικό του $1 + \sqrt{-n}$ τέτοιο ώστε $x|1 + \sqrt{-n}$, άρα έχω $1 + \sqrt{-n} = (a + b\sqrt{-n})(c + d\sqrt{-n})$ με $c, d \in \mathbb{Z}$. Παίρνοντας νόρμες στην σχέση αυτή, έχω: $1 + n = (a^2 + nb^2)N$, με $N = (c^2 + nd^2) > 0$, άρα έχω $1 + n = (a^2 + nb^2)N \Rightarrow 1 - a^2N + n - nb^2N = 0 \Rightarrow (1 - a^2N) + n(1 - b^2N) = 0$.

Όπως πριν, αν $a \neq 0$, έχω $(1 - a^2N) \leq 0$ τότε για $b \neq 0$ έχω $n(1 - b^2N) \leq 0$, επομένως για να ισχύει $(1 - a^2N) + n(1 - b^2N) = 0$, πρέπει $(1 - a^2N) = n(1 - b^2N) = 0$ άρα $a = b = N = 1$ απορρίπτεται αφού οδηγούμε σε συνεταιρικό του $1 + \sqrt{-n}$ (αφού τότε έχω ότι $c + d\sqrt{-n}$ μονάδα του R). Για $b = 0$ έχω $a = N = 1$ άρα έχω ότι x μονάδα του R επομένως απορρίπτεται.

↗ δεν χρειάζεται να πάρεις περιπτώσεις για το b

↖ Η θα μπορούσες να έχεις a=-1 ή b=-1 πάλι με N=1.....

Αν υποθέσω ότι $a = 0$ τότε έχω $1 + n(1 - b^2N) = 0 \Rightarrow 1 = n(b^2N - 1)$, προφανώς τότε $b \neq 0$, άρα $(b^2N - 1) \geq 0, n \geq 3$, άρα αδύνατο να ισχύει $1 = n(b^2N - 1)$.

Άρα κατέληξα στο ότι δεν υπάρχουν γνήσιοι μη τετριμμένοι διαιρέτες του $1 + \sqrt{-n}$ στον δακτύλιο R , επομένως είναι ανάγωγο.

Τώρα θα βρω ιδεώδες του R που δεν είναι κύριο, αναλόγως το n .

- Έστω ότι n άρτιος, όπως είδα σε προηγούμενη άσκηση, σε αυτή την περίπτωση έχω $2 \nmid \sqrt{-n}$. Θα χρησιμοποιήσω αυτό το δεδομένο παρακάτω. Θεωρώ το ιδεώδες $I_1 = \langle 2, \sqrt{-n} \rangle$. Έστω ότι είναι κύριο, τότε έχω $I_1 = \langle u \rangle$ για κάποιο $u \in R$. Τότε: $2 \in \langle u \rangle \Rightarrow u|2$, το 2 είδα ότι είναι ανάγωγο στο R , άρα, είτε $u, 2$ είναι συνεταιρικά, είτε το u είναι μονάδα του R . Στην περίπτωση όπου $u, 2$ είναι συνεταιρικά, καταλήγω σε άτοπο, αφού αλλιώς θα είχα ότι $\langle 2, \sqrt{-n} \rangle = \langle 2 \rangle$, που δεν ισχύει ($\sqrt{-n} \notin \langle 2 \rangle$). Στην περίπτωση όπου το u είναι μονάδα του R έχω ότι $I_1 = R$, ισοδύναμα $1 \in I_1 = \langle 2, \sqrt{-n} \rangle$, άρα υπάρχουν $x, y \in R$ τέτοια ώστε $1 = 2x + \sqrt{-n}y \Rightarrow \sqrt{-n} = \sqrt{-n}2x + \sqrt{-n}\sqrt{-n}y \Rightarrow \sqrt{-n} = \sqrt{-n}2x - ny$, όμως από υπόθεση έχω ότι n άρτιος, άρα $2|n \Rightarrow 2|(-ny)$ και $2|\sqrt{-n}2x$, άρα $2|\sqrt{-n}2x - ny \Rightarrow 2|\sqrt{-n}$, άτοπο. Άρα το ιδεώδες I_1 δεν είναι κύριο.

Μπράβο Ιωσήφ, πολύ καλά!!

- Έστω ότι n περιττός, από προηγούμενη άσκηση γνωρίζω ότι $2 \nmid 1 + \sqrt{-n}$. Θεωρώ $I_2 = \langle 2, 1 + \sqrt{-n} \rangle$. Θα δείξω ότι δεν είναι κύριο. Αν ήταν, τότε $I_2 = \langle v \rangle$ για κάποιο $v \in R$. Άρα, $2 \in \langle v \rangle \Rightarrow v|2$, όμως έδειξα ότι το 2 είναι ανάγωγο στο R , άρα $v, 2$ συνεταιρικά ή v μονάδα, η πρώτη περίπτωση άμεσα με οδηγεί σε άτοπο (αφού τότε $1 + \sqrt{-n} \notin I_2$), στην δεύτερη περίπτωση $I_2 = R$, άρα $1 \in I_2$, άρα $1 = 2z + (1 + \sqrt{-n})w$ με $z, w \in R$, άρα $(1 + \sqrt{-n}) = (1 + \sqrt{-n})2z + (1 + \sqrt{-n})(1 + \sqrt{-n})w \Rightarrow (1 + \sqrt{-n}) = (1 + \sqrt{-n})2z + (2\sqrt{-n} + (1 - n))w$ και έχω ότι $2|n - 1 \Rightarrow 2|1 - n$, ακόμα

$2|2\sqrt{-n} \implies (2\sqrt{-n} + (1 - n))w$, επίσης $2|(1 + \sqrt{-n})2z$, άρα $2|(1 + \sqrt{-n})$ Άτοπο.
 Άρα I_2 δεν είναι κύριο.

5. Στην άσκηση θα χρησιμοποιήσω την εξής γνωστή (από το μάθημα) πρόταση. Αν R ακεραία περιοχή και F το σώμα πηλίκων της R , τότε υπάρχει μονομορφισμός $i : R \hookrightarrow F$, με $i(r) = r/1$ και μάλιστα το σώμα F είναι το μικρότερο σώμα στο οποίο εμφυτεύεται η R . Έχω ακόμα ότι $h : R \hookrightarrow L$, άρα έχω ως άμεσο συμπέρασμα ότι το F είναι υπόσωμα του L , επομένως, αφού κάθε στοιχείο του R έχει αντίστροφο στο F , έχει αντίστροφο και στο L . Ακόμα γνωρίζω ότι $x \in F \implies x = ab^{-1}, a, b \in R$. Θεωρώ την επέκταση του μονομορφισμού $h : R \hookrightarrow L$ έστω $H : F \hookrightarrow L$ με $H(rd^{-1}) = h(r)h(d)^{-1}$, με $H|_R = h$. Θα δείξω ότι η απεικόνιση H είναι μονομορφισμός. Αρχικά θα δείξω ότι είναι καλά ορισμένη απεικόνιση. Έστω $rd^{-1} = ab^{-1}$ τότε έχω: $rb = ad \implies h(r)h(b) = h(a)h(d)$, άρα $H(rd^{-1}) = h(r)h(d)^{-1} = h(a)h(b)^{-1} = H(ab^{-1})$. Είναι προφανές ότι είναι ομομορφισμός δακτυλίων. Έστω τώρα ότι $x \in \text{Ker}H$, τότε $x = rd^{-1}, r, d \in R$, τότε έχω ότι: $H(rd^{-1}) = 0 \implies h(r)h(d)^{-1} = 0 \implies h(r) = 0 \implies r \in \text{Ker}h$, όμως $\text{Ker}h = 0$ αφού h μονομορφισμός, άρα $H(rd^{-1}) = 0 \implies r \in \text{Ker}h \implies r = 0 \in R$, άρα τότε $rd^{-1} = 0$, επομένως $\text{ker}H = 0 \in F$. Επομένως, η απεικόνιση H είναι μονομορφισμός. Επιπλέον, έχω ότι για κάθε $r \in R$ ισχύει $(H \circ i)(r) = H(i(r)) = H(r/1) = h(r)h(1) = h(r)$, άρα $H \circ i = h$.

10/10

Αν έχω ότι η h δεν είναι μονομορφισμός, προφανώς δεν μπορεί να υπάρξει επέκταση H του h , ώστε $H \circ i = h$ με H μονομορφισμό. Έστω ο κανονικός επιμορφισμός $h : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}_2$, έχω ότι $\mathbb{Z} \ni a \mapsto a \text{ mod } 2 \in \mathbb{Z}_2$. Άρα, $h(2) = 0 \in \mathbb{Z}_2$, επομένως δεν υπάρχει τρόπος να ορίσω μονομορφική επέκταση του h έστω $H : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}_2$ τέτοιο ώστε $H(1/2) = h(1)h(2)^{-1}$ αφού $h(2) = 0$.

6. Θεωρώ την απεικόνιση $\phi : \mathbb{Z}[X] \rightarrow \mathbb{Z}_2[X]$ με $\phi(a_n X^n + \dots + a_0) = a_n(\text{mod}2)X^n + \dots + a_0(\text{mod}2)X^0$. Είναι γνωστό ότι η ϕ είναι επιμορφισμός με πυρήνα $\text{Ker}\phi = \langle 2 \rangle$. Άρα έχω από *correspondence theorem* ότι:

$$\begin{array}{ccc} \phi_1 : \mathbb{Z}[X] & \longrightarrow & \mathbb{Z}_2[X] \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle 2, X^3 + 1 \rangle & \longleftrightarrow & \langle X^3 + 1 \rangle \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle 2 \rangle & \longleftrightarrow & 0 \end{array}$$

Επομένως $\mathbb{Z}[X]/\langle 2, X^3 + 1 \rangle \cong \mathbb{Z}_2[X]/\langle X^3 + 1 \rangle$. Τώρα παρατηρώ ότι $\langle X^3 + 1 \rangle = \langle (X + 1)(X^2 - X + 1) \rangle = \langle (X + 1) \rangle \langle (X^2 - X + 1) \rangle$. Όμως \mathbb{Z}_2 σώμα, άρα $\mathbb{Z}_2[X]$ P.I.D άρα $\langle (X + 1) \rangle, \langle (X^2 - X + 1) \rangle$ είναι *maximal* ιδεώδη του $\mathbb{Z}_2[X]$ αφού τα πολυώνυμα που τα παράγουν είναι ανάγωγα στο $\mathbb{Z}_2[X]$ άρα τα ιδεώδη αυτά είναι "πρώτα μεταξύ τους" (όλα γνωστά απο θεωρία). Επομένως ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του κινέζικου θεωρήματος, άρα έχω ότι $\mathbb{Z}_2[X]/\langle X^3 + 1 \rangle \cong \mathbb{Z}_2[X]/\langle X + 1 \rangle \times \mathbb{Z}_2[X]/\langle X^2 - X + 1 \rangle$. Οι δακτύλιοι $\mathbb{Z}_2[X]/\langle X + 1 \rangle, \mathbb{Z}_2[X]/\langle X^2 - X + 1 \rangle$ είναι σώματα, επομένως έχουν μόνο τετριμμένα ιδεώδη, άρα ο δακτύλιος $\mathbb{Z}_2[X]/\langle X^3 + 1 \rangle$ έχει μη τετριμμένα ιδεώδη μόνο τα

$\mathbb{Z}_2[X]/\langle X+1 \rangle, \mathbb{Z}_2[X]/\langle X^2-X+1 \rangle$, άρα από *Correspondence Theorem* μέσω της ϕ προκύπτει ότι τα μόνα μη τετριμμένα ιδεώδη του πηλίκου $\mathbb{Z}[X]/\langle 2, X^3+1 \rangle$ είναι τα $\mathbb{Z}[X]/\langle 2, X+1 \rangle, \mathbb{Z}[X]/\langle 2, X^2-X+1 \rangle$. Αυτό φαίνεται ποι καθαρά αν δω τα εξής διαγράμματα:

$$\begin{array}{ccc} \phi_1 : \mathbb{Z}[X] & \longrightarrow & \mathbb{Z}_2[X] \curvearrowright \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle 2, X+1 \rangle & \longleftrightarrow & \langle X+1 \rangle \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle 2, X^3+1 \rangle & \longleftrightarrow & \langle X^3+1 \rangle \end{array}$$

✓

10/10

$$\begin{array}{ccc} \phi_1 : \mathbb{Z}[X] & \longrightarrow & \mathbb{Z}_2[X] \curvearrowright \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle 2, X^2-X+1 \rangle & \longleftrightarrow & \langle X^2-X+1 \rangle \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle 2, X^3+1 \rangle & \longleftrightarrow & \langle X^3+1 \rangle \end{array}$$

7. Έχω $\langle 7, X^2+X+1 \rangle \triangleleft \mathbb{Z}[X]$. Θα δείξω ότι δεν είναι *maximal*. Ισοδύναμα, αρκεί να δείξω ότι ο δακτύλιος πηλίκου $\mathbb{Z}[X]/\langle 7, X^2+X+1 \rangle$ δεν είναι σώμα. Θεωρώ την απεικόνιση $\psi : \mathbb{Z}[X] \rightarrow \mathbb{Z}_7[X]$ με $\psi(a_n X^n + \dots + a_0) = a_n(\text{mod } 7)X^n + \dots + a_0(\text{mod } 7)X^0$. Είναι γνωστό ότι η ψ είναι επιμορφισμός με πυρήνα $\text{Ker } \psi = \langle 7 \rangle$. Άρα έχω την εξής κατάσταση :

$$\begin{array}{ccc} \phi_1 : \mathbb{Z}[X] & \longrightarrow & \mathbb{Z}_7[X] \curvearrowright \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle 7, X^2+X+1 \rangle & \longleftrightarrow & \langle X^2+X+1 \rangle \\ \downarrow & & \downarrow \\ \langle 7 \rangle & \longleftrightarrow & 0 \end{array}$$

✓

10/10

Από *Correspondence Theorem* έπεται ότι $\mathbb{Z}[X]/\langle 7, X^2+X+1 \rangle \cong \mathbb{Z}_7[X]/\langle X^2+X+1 \rangle$, άρα το πρόβλημά μου ανάγεται στο να δείξω ότι ο δακτύλιος πηλίκου $\mathbb{Z}_7[X]/\langle X^2+X+1 \rangle$ δεν είναι σώμα, δηλαδή ότι το ιδεώδες $\langle X^2+X+1 \rangle \triangleleft \mathbb{Z}_7[X]$ δεν είναι *maximal*. Όμως είναι γνωστό ότι το \mathbb{Z}_7 είναι σώμα, επομένως ο $\mathbb{Z}_7[X]$ είναι *P.I.D*, άρα αρκεί να δείξω ότι το πολυώνυμο X^2+X+1 δεν είναι ανάγωγο στο $\mathbb{Z}_7[X]$ (γνωστές από θεωρία προτάσεις). Παρατηρώ ότι $X^2+X+1 = (X^2+8X+15) = (X+5)(X+3) \in \mathbb{Z}_7[X]$ με κανένα από τα $(X+5), (X+3)$ να μην είναι μονάδα η συνεταιρικό του X^2+X+1 στον δακτύλιο $\mathbb{Z}_7[X]$. Συνεπώς δεν είναι ανάγωγο και άρα ο δακτύλιος πηλίκου $\mathbb{Z}_7[X]/\langle X^2+X+1 \rangle$ δεν είναι σώμα, άρα απο ισοδυναμίες, το ιδεώδες $\langle 7, X^2+X+1 \rangle \triangleleft \mathbb{Z}[X]$ δεν είναι *maximal*.

8. Θέτω $R = \mathbb{Z}_p[X]$. Γνωρίζω ότι \mathbb{Z}_p σώμα για p πρώτο. Άρα R είναι *P.I.D* για κάθε πρώτο p . Άρα, όπως παραπάνω, για να δείξω ότι το ιδεώδες $\langle X^4+1 \rangle$ δεν είναι *maximal* στον R , αρκεί να δείξω ότι το X^4+1 δεν είναι ανάγωγο στο R .

- $p = 2$
 Προφανώς τότε $X^4 + 1 = (X^2 + 1)(X^2 + 1)$, αφού $(X^2 + 1)(X^2 + 1) = X^4 + 2X^2 + 1 \equiv X^4 + 1 \in R$, άρα δεν είναι ανάγωγο του R . (Φυσικά εκεί ισχυρι $X^4 + 1 = (X + 1)^4$ (*freshman's - dream*), αφού $2|4$ άρα προκύπτει το συμπέρασμα άμεσα)
- $p = 5$
 Τότε $X^4 + 1 \equiv (X^2 + 2)(X^2 + 3) = X^4 + 5X^2 + 6 \equiv X^4 + 1 \in R$, άρα δεν είναι ανάγωγο του R .
- $p = 7$
 Τότε $X^4 + 1 \equiv (X^2 + 2)(X^2 + 3) = X^4 + 5X^2 + 6 \equiv X^4 + 1 \in R$, άρα δεν είναι ανάγωγο του R
- $p = 11$
 Έπειτα από παρατήρηση έχω ότι : $X^4 + 1 \equiv (X^2 + 6X + 5)(X^2 + 5X + 9) \in R$, άρα δεν είναι ανάγωγο του R .

Εδώ σου ξέφυγε το 7

Τότε $X^4 + 1 \equiv (X^2 + 2)(X^2 + 3) = X^4 + 5X^2 + 6 \equiv X^4 + 1 \in R$, άρα δεν είναι ανάγωγο του R

Έπειτα από παρατήρηση έχω ότι : $X^4 + 1 \equiv (X^2 + 6X + 5)(X^2 + 5X + 9) \in R$, άρα δεν είναι ανάγωγο του R .

Σχόλιο: Θα συμβολίζω \mathbb{F}_n το σώμα με n το πλήθος στοιχεία με $\mathbb{F}_p \cong \mathbb{Z}_p$ αν p είναι πρώτος. Επίσης θα χρειαστώ γνώσεις θεωρίας σωμάτων, όπως για παράδειγμα ότι η πολλαπλασιαστική ομάδα πεπερασμένου σώματος είναι κυκλική που δεν θα αποδείξω. Στην περίπτωση $p = 2$ έχω ότι όπως παραπάνω $X^4 + 1 = (X + 1)^4$, αφού $2|4$. Άρα θα δω τις περιπτώσεις όπου $p \geq 3$ πρώτος. Τότε έχω ότι $8|p^2 - 1$. Θεωρώ το σώμα $E = \mathbb{F}_{p^2}$ με p^2 στοιχεία, γνωρίζω ακόμα ότι η επέκταση σωμάτων E/\mathbb{F}_p είναι βαθμού 2 (εύκολο). Τότε η πολλαπλασιαστική του ομάδα E^* είναι κυκλική τάξεως $p^2 - 1$. Άρα $c \in E^* \Rightarrow o(c) | p^2 - 1 \Rightarrow c^{p^2-1} = 1$ απο θεώρημα *Lagrange*, άρα κάθε στοιχείο της E^* είναι ρίζα του $X^{p^2-1} - 1 \in \mathbb{F}_p$.

10/10

Επειδή $8|p^2 - 1$ έπεται ότι η E^* έχει κυκλική υποομάδα έστω H τάξεως 8. Άρα $e \in H \Rightarrow e^8 = 1$ άρα το πολυώνυμο $X^8 - 1$ έχει όλες τις ρίζες του στην ομάδα $H \subseteq E^* \subseteq E$, άρα όλες οι ρίζες του $X^8 - 1$ βρίσκονται στο σώμα E . Όμως $X^8 - 1 = (X^4 - 1)(X^4 + 1) \in \mathbb{F}_p$, άρα το πολυώνυμο $X^4 + 1$ έχει όλες του τις ρίζες στο σώμα E .

Αν θεωρήσω ότι το πολυώνυμο $X^4 + 1$ είναι ανάγωγο στο $\mathbb{F}_p[X] (= \mathbb{Z}_p[X])$, τότε απο γνωστή πρόταση θεωρίας σωμάτων (θεώρημα του *Kronecker*), έπεται ότι υπάρχει επέκταση του σώματος \mathbb{F}_p , έστω L , βαθμού 4 = $\deg(X^4 + 1)$ πάνω από το \mathbb{F}_p , στο οποίο το πολυώνυμο έχει ρίζα, αν θεωρήσω a την ρίζα, τότε γνωρίζω ότι $L = \mathbb{F}_p(a) = \{r_0 + r_1a + r_2a^2 + r_3a^3, r_i \in \mathbb{F}_p\}$. Άρα συνοπτικά έχω :

- L/\mathbb{F}_p επέκταση βαθμού 4
- E/\mathbb{F}_p επέκταση βαθμού 2
- Το πολυώνυμο $X^4 + 1 \in \mathbb{F}_p$ έχει όλες τις ρίζες του στο σώμα E . Άρα $L \subseteq E$, δηλαδή το σώμα E αποτελεί επέκταση του L , άρα $\mathbb{F}_p \subseteq L \subseteq E$, απο γνωστή πρόταση θ.σωμάτων για τους βαθμούς, έχω ότι $4|2$, άτοπο. Έτσι απέδειξα το ζητούμενο.

9. Έχω $f(X, Y) = X^2 + Y^2 + 1 = (X^2 + 1) + Y^2 \in \mathbb{C}[X, Y] = (\mathbb{C}[X])[Y]$ Θέτω $R = \mathbb{C}[X]$. Επειδή \mathbb{C} είναι σώμα (μάλιστα είναι αλγεβρικά κλειστό και απο προπτυχιακή άλγεβρα γνωρίζουμε ότι τα ανάγωγα του $\mathbb{C}[X]$ είναι τα πρωτοβάθμια), άρα R είναι *P.I.D* (για την ακρίβεια είναι ευκλείδεια περιοχή) άρα είναι *U.F.D* άρα υπάρχει μονοσήμαντη ανάλυση σε ανάγωγα στο R , επομένως αυτά ταυτίζονται με πρώτα. Επομένως έχω $g(Y) = f(X, Y) = (X^2 + 1) + Y^2 = (X + i)(X - i) + Y^2 \in R[Y]$. Απο τα πρηγούμενα είναι σαφές ότι $X + i$ είναι ανάγωγο (άρα και πρώτο) στοιχείο του R , με $X + i | (X + i)(X - i) = X^2 + 1$, επιπλέον το $(X + i)^2 = (X + i)(X + i)$ είναι σαφές ότι δεν διαιρεί το $(X + i)(X - i) = X^2 + 1$, με το στοιχείο $X^2 + 1 \in R$ να αποτελεί τον σταθερό όρο του

$g(Y)$, και τέλος $X + 1 \nmid 1$ με το στοιχείο 1 να αποτελεί τον συντελεστή του μεγιστοβάθμιου όρου του $g(Y)$. Ακόμα έχω ότι $c(g) = 1$, δηλαδή το g είναι *primitive*, άρα απο κριτήριο *Eisenstein* για τον πρώτο $X + i \in R$, έπεται ότι $g(Y) = f(X, Y)$ ανάγωγο στο $R[Y] = \mathbb{C}[X, Y]$.

10. (α') Έστω ότι δεν υπάρχει τέτοιο $b \in R$, αφού το f είναι μηδενοδιαίρετης, υπάρχει $g(X) \in R[X]$ ελαχίστου βαθμού, τέτοιο ώστε $g(X)f(X) = 0$, με $g = b_m X^m + \dots + b_0$, και $b_m \neq 0$. Τότε έχω $g(X)f(X) = (b_m X^m + \dots + b_0)(a_n X^n + \dots + a_0)(*)$, θεωρώ $0 \leq k \leq n$ το μέγιστο τέτοιο ώστε $a_n g \neq 0$, τέτοιο k υπάρχει αφού σε αντίθετη περίπτωση, θα είχα ότι $a_i g(X) = 0, i = 0, \dots, n$, άρα $b_m f(X) = 0$ με $b_m \neq 0$, που είναι άτοπο απο υπόθεση. Άρα η σχέση (*) γίνεται $(b_m X^m + \dots + b_0)(a_k X^k + \dots + a_0)$, άρα $b_m a_k = 0$, άρα ο βαθμός του $h(X) = a_k g(X)$ είναι μικρότερος του m , με $g(X)f(X) = 0$, που έρχεται σε αντίθεση με την ελαχιστότητα του m .

(β') (\Rightarrow)

Έστω $f(X) = a_n x^n + \dots + a_0 \in R[X]$ μονάδα, τότε υπάρχει $g(X) = b_m + \dots + b_0 \in R[X]$ τέτοιο ώστε $fg = 1$, άρα $a_0 b_0 = 1$, άρα $a_0 \in U(R)$. Για να δείξω ότι τα στοιχεία $a_i, i = 1, 2, \dots, n$ είναι μηδενοδύναμα θα δείξω ότι ανήκουν σε κάθε πρώτο ιδεώδες του R , που γνωρίζω από θεωρία ότι είναι ισοδύναμα. Έστω I πρώτο ιδεώδες του R , τότε $I[X]$ πρώτο ιδεώδες του $R[X]$, μάλιστα ισχύει $R[X]/I[X] \cong R/I[X]$. Θεωρώ τον κανονικό επιμορφισμό $\phi: R[X] \rightarrow R/I[X]$ με $\phi(f(X)) = \phi(a_n X^n + \dots + a_0) = (a_n + I)X^n + \dots + (a_0 + I)$. Έχω δεδομένο ότι f είναι μονάδα του $R[X]$, άρα $\phi(f)$ θα είναι μονάδα του $R/I[X]$. Όμως $R/I[X]$ είναι ακεραία περιοχή, άρα αναγκαστικά $\phi(f) \in R/I$, άρα $a_i + I = 0 + I$ για $i = 1, \dots, n$. Ισοδύναμα $a_i \in I$ για $i = 1, \dots, n$. Επειδή αυτό ισχύει για κάθε πρώτο ιδεώδες του R τα στοιχεία αυτά ανήκουν στο *nilradical* του R και απο θεωρία έπεται ότι τα $a_i, i = 1, \dots, n$ είναι *nilpotent* στοιχεία του R .

(\Leftarrow)

Έστω ότι a_0 μονάδα και $a_i, i = 1, \dots, n$ *nilpotent*. Έχω $f(X) = a_n X^n + \dots + a_0 = a_0 + g(X)$, με $g(X) = a_n X^n + \dots + a_1 X \in R[X]$. Επειδή $a_i, i = 1, \dots, n$ είναι *nilpotent*, έπεται ότι $a_n X^n, \dots, a_1 X$ είναι *nilpotent* (εξάλλου το *nilradical* ενός δακτυλίου γνωρίζουμε ότι είναι πάντα ιδεώδες του δακτυλίου), άρα $g(X)$ είναι *nilpotent*. Απο άσκηση 7a φυλ.6, γνωρίζω ότι: *rnilpotent* $\implies 1 - r$ μονάδα. Θα δείξω ότι ισχύει κάτι πιο γενικό, δηλαδή:

σχολιάσαμε στην τάξη πως να το αποφύγεις αν θέλεις.

Αν r είναι *nilpotent*, u μονάδα, τότε $r + u$ είναι μονάδα(*), και έτσι θα έχω δείξω και ότι $f(X)$ μονάδα του $R[X]$. Έχω $u + r = u + uu^{-1}r = u(1 + u^{-1}r)$, έχω ότι r είναι *nilpotent* άρα $-u^{-1}r$ είναι *nilpotent*, από την άσκηση 7a) φυλ.6 έχω ότι $1 - (-1)u^{-1}r$ είναι μονάδα, άρα $u(1 + u^{-1}r) = u + r$ μονάδα. Άρα $f(X)$ μονάδα του $R[X]$.

11. Δεδομένο είναι ότι κάθε πρώτο ιδεώδες του R είναι κύριο. Έστω ότι υπάρχει ιδεώδες του R που δεν είναι κύριο. Θεωρώ το σύνολο $S = \{I \triangleleft R, \text{ το } I \text{ δεν είναι κύριο}\}$. Έστω μία αλυσίδα ιδεωδών του $R, I_1 \subseteq I_2 \subseteq \dots$ με $I_i \in S$. Τότε η ένωση $T = \bigcup I_i$ αποτελεί ιδεώδες του R , καθώς και άνω φράγμα της αλυσίδας. Επιπλέον το T ανήκει στο S , αλλιώς θα είχα ότι T κύριο, άρα $T = \langle t \rangle$ με $t \in \bigcup I_i$ άρα θα υπήρχε $i_0 \in \mathbb{N}$ τέτοιο ώστε $I_{i_0} = \langle t \rangle$, άτοπο, αφού $I_{i_0} \in S$. Άρα $T \in S$, άρα από λήμμα του *Zorn*, υπάρχει *maximal* στοιχείο του S , έστω P . Ισχυρίζομαι ότι το P είναι πρώτο ιδεώδες του R .

Απόδειξη. Έστω $ab \in P$ με $(a \notin P) \wedge (b \notin P)$. Τότε $P \subsetneq P + \langle a \rangle$ και $P \subsetneq P + \langle b \rangle$, επομένως $P + \langle a \rangle, P + \langle b \rangle \notin S$, άρα είναι κύρια με $P + \langle a \rangle = \langle p + ra \rangle = \langle c \rangle$,

15/15

$P + \langle b \rangle = \langle p' + r'b \rangle = \langle d \rangle$, με $p, p' \in P, r, r' \in R$ και $c = p + ra, d = p' + r'b$. Θεωρώ το σύνολο $J = \{x \in R : xa \in P\}$. Το J είναι ιδεώδες του R (αποδεδειγμένο στο μάθημα), και παρατηρώ ότι $da = (p' + r'b)a = p'a + r'ba \in P$, αφού $p', ab \in P$, άρα $d = p' + r'b \in J$, άρα $P \subsetneq P + \langle b \rangle \subseteq J$, άρα $b \in J$ με $J \not\subseteq S$, άρα κύριο. Δηλαδή $J = \langle j \rangle$. Επειδή $P \subsetneq P + \langle a \rangle$, έχω $x \in P \Rightarrow x \in P + \langle a \rangle = \langle c \rangle \Rightarrow x = sc, s \in R$. Επομένως έχω ότι $x = sc \in P$, όμως $a \in \langle c \rangle$ άρα $a = tc, t \in R$, άρα $sa = stc = t(sc) \in P$, άρα $s \in J$, άρα $s = tj, t \in R$. Άρα, $x = t(jc) \Rightarrow x \in \langle jc \rangle$, άρα $P \subseteq \langle jc \rangle$. Τώρα έχω ότι $j \in J$, άρα $ja \in P$. Όμως $jc = j(p + ra) = jp + jra$, με $p, ja \in P$, άρα, $jp, jra \in P$, άρα $jc \in P$, άρα $\langle jc \rangle \subseteq P$. Άρα για $v = jc \in P$, έχω $P = \langle v \rangle = \langle jc \rangle$, άρα P κύριο, άτοπο. Άρα P πρώτο ιδεώδες του R άρα δεν ανήκει στο S .

Κατέληξα στο ότι το *maximal* στοιχείο του S , δηλαδή το P , δεν ανήκει στο S , που είναι αντίφαση. Επομένως το σύνολο S είναι αναγκαστικά το κενό. Άρα η ακεραία περιοχή R είναι *P.I.D.*